

Sygn. akt XVII AmC 5380/11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 06 września 2012r.

Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący: SSO Maria Witkowska

Protokolant: Patrycja Żuk

po rozpoznaniu w dniu 30 sierpnia 2012r. w Warszawie na rozprawie

sprawy z powództwa P. C.

przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W.

o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone

I. Oddała wniosek o odrzucenie pozwu.

II. Uznaje za niedozwolone i zakazuje stosowania przez (...) S.A. z siedzibą w W. w obrocie z konsumentami postanowienia wzorca umowy o następującej treści:

1. „Opłata manipulacyjna za obsługę zadłużenia opóźnionego – 40 PLN.”

2. „Wysyłka monitu do posiadacza karty – od każdego monitu – 15 PLN.”

III. Zasądza od (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz P. C. kwotę 360 zł (trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

IV. Poleca pobranie Kasie Sądu Okręgowego w Warszawie od (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 600 zł (sześćset złotych) tytułem opłaty stałej od pozwu, od której uiszczenia powód był zwolniony z mocy prawa.

V. Zarządza publikację prawomocnego wyroku w Monitorze Sądowym i Gospodarczym na koszt (...) S.A. z siedzibą w W..

SSO Maria Witkowska

Sygn. akt XVII AmC 5380/11

UZASADNIENIE

Powód – P. C., w dniu 24 sierpnia 2011 roku wniósł pozew, w którym domagał się uznania za niedozwolone postanowień stosowanych przez pozwanego – (...)S.A. w W. o treści:

1. „Opłata manipulacyjna za obsługę zadłużenia opóźnionego – 40 PLN.”

2. „Wysyłka monitu do posiadacza karty – od każdego monitu – 15 PLN.”

Powód wniósł ponadto o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Swoje roszczenie powód oparł na fakcie, że pozwany prowadzi działalność bankową i w ramach tej działalności gospodarczej posługuje się wzorcem umowy o nazwie „Taryfa prowizji i opłat dla (...)S.A. dla Indywidualnych Klientów Detalicznych”, w którym znajdują się zakwestionowane postanowienia. Jako dowód załączył do pozwu przedmiotowy wzorzec.

Powód wskazał, że jako konsument zamierzał zawrzeć z pozwanym umowę o korzystanie z karty kredytowej, jednak po zapoznaniu się z obowiązującą u pozwanego Taryfą odstąpił od tego zamiaru.

Podniósł, iż pierwsza klauzula przewiduje możliwość obciążania konsumentów korzystających z usług bankowych, a konkretnie kart kredytowych, dodatkowymi kwotami pobieranymi z tytułu tzw. „opłat manipulacyjnych za obsługę zadłużenia opóźnionego”, przy czym pojedyncza opłata z tego tytułu wynosi 40 zł. Powód zauważył, iż we wzorcu umownym w żaden sposób nie wyjaśniono, na czym polega owa „obsługa zadłużenia”, bo z samego tylko brzmienia tej klauzuli konsument nie jest w stanie wywieść, czy czynność banku polega tu tylko na odnotowaniu zaistnienia zaległości, czy też może dodatkowo obejmuje wysłanie monitu listownego, czy wreszcie oznacza jeszcze inne czynności. Wywiódł, iż użyte w zaskarżonym postanowieniu sformułowanie jest niekonkretne i nieprecyzyjne, a przez to umożliwia pozwanemu pobieranie od konsumentów dodatkowego wynagrodzenia za czynności, których w istocie może wcale nie wykonywać. Jak podał, nie wiadomo czy konsumentowi, który poniesie „opłatę manipulacyjną za obsługę zadłużenia opóźnionego” przysługuje jakiegokolwiek świadczenie wzajemne. Zaznaczył, że niejasna jest też wreszcie funkcja tego postanowienia. Ponadto stwierdził, że „Taryfa prowizji i opłat dla (...) S.A. dla Indywidualnych Klientów Detalicznych” nie określa maksymalnej kwoty, jaką z tytułu opłat manipulacyjnych może pobrać pozwany w skali miesiąca czy np. roku, co powoduje po stronie konsumenta stan niepewności, gdyż wysokość pobranych przez pozwanego opłat manipulacyjnych może być teoretycznie nieograniczona.

Podobnie co do drugiej klauzuli powód podkreślił, iż przewiduje możliwość obciążania posiadaczy kart kredytowych dodatkowymi opłatami pobieranymi za „wysłanie monitu”, przy czym opłata wynosi 15 zł za każdy wysłany monit. Powód wskazał, iż zaskarżona klauzula umożliwia zatem pozwanemu przedsiębiorcy otrzymywanie wynagrodzenia za czynności, których koszt wykonania jest w istocie dużo mniejszy niż wysokość opłaty, albowiem wszelkie zaległości posiadacza karty kredytowej w spłacie zaległości są automatycznie wykrywane przez system komputerowy, który monitoruje płatności. Powód stwierdził, że wydatki, jakie pozwany przeznacza na ewentualne wysłanie monitu listownego sprowadzają się do kosztów wydrukowania informacji o zaległości oraz nadania jej przesyłką listowną. Jak podał, łączna suma tych kosztów wynosi zdecydowanie mniej niż 15 zł. Ponadto powód stwierdził, iż „Taryfa prowizji i opłat dla (...) S.A.” nie określa maksymalnej kwoty, jaką z tytułu opłat za wysłanie monitu listownego może pobrać pozwany w skali miesiąca czy np. roku. Wywiódł, iż powyższe także powoduje po stronie konsumenta stan niepewności, gdyż łączna wysokość opłat za „wysłanie monitu” również może być teoretycznie nieograniczona. Powód zauważył, iż pobieranie kwoty 15 zł za jeden monit listowny w wypadku jego wielokrotnego stosowania może prowadzić do istotnego wzrostu zobowiązań konsumenta względem banku. Wywiódł, iż w analizowanym przypadku, ze względu na masowy charakter stosowania wzorca, jego dalsze funkcjonowanie w obrocie może prowadzić do wzbogacenia się pozwanego kosztem konsumentów na kwoty liczone w tysiącach a nawet milionach złotych.

Podsumowując powód podkreślił, iż konstrukcje obu zaskarżonych klauzul umownych zapewniają pozwanemu przedsiębiorcy dodatkowe, oprócz odsetek, wynagrodzenie za korzystanie przez konsumenta z karty kredytowej w wypadku nieterminowej spłaty zaległości.

Pozwany w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa z uwagi na fakt, iż strona powodowa nie przedstawiła wzorca umowy do której zgłasza zarzuty, a tezy przedstawione w pozwie opiera jedynie na dokumencie „Taryfa prowizji i opłat dla Indywidualnych Klientów Detalicznych (...)S.A.”, który w oderwaniu od umowy/wzorców umownych, zgodnie z art. 384 kc nie może być uznany za wzorzec umowy/umowę, podlegający ocenie Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zgodnie z art. 479⁽³⁸⁾zd. 1 kpc. Z ostrożności procesowej, w przypadku nieuwzględnienia powyższej

argumentacji wniósł o oddalenie powództwa uwagi na fakt, iż zaskarżone klauzule nie mają charakteru klauzul niedozwolonych, ponieważ nie naruszają interesów konsumentów i nie kształtują praw konsumentów w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami oraz o zasądzenie na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew pozwany podniósł, iż co prawda strona powodowa przedstawiła dowód w postaci kopii dokumentu opisując go jako wzorzec umowy, jednakże w ocenie strony pozwanej sam dokument - (...)S.A. dla Indywidualnych Klientów Detalicznych przedstawiony jako dowód w sprawie, bez odniesienia w treści do jakiej umowy się odnosi i jakie prawa i obowiązki reguluje nie może mieć statusu wzorca umowy zgodnie z przepisem art. 384 § 1 kc.

Pozwany wskazał, iż Kodeks cywilny nie definiuje pojęcia "wzorzec umowy", stwierdzając jedynie, że chodzi tu w szczególności o ogólne warunki umów, wzory umów i regulaminy, które zostały ustalone przez jedną ze stron umowy. Wywiódł, iż "wzorzec umowy" jest zatem pojęciem zbiorczym, a "ogólne warunki umów", "wzory umów" oraz "regulaminy" należy traktować jako jego egzemplifikację. Podniósł, iż w przypadku postanowień dotyczących działalności prowadzonej przez Bank, należy stosować przepisy prawa bankowego, konkretnie art. 109 Prawa bankowego z którego jasno wynika, iż Bank w zakresie swojej działalności może wydawać ogólne warunki umów lub regulaminy określające : warunki otwierania i prowadzenia rachunków bankowych, rodzaje udzielanych kredytów oraz warunki umów kredytu i umów pożyczki, warunki udostępniania skrytek sejfowych, warunki wykonywania innych czynności usługowych banku.

Ponadto pozwany zwrócił uwagę na fakt, iż strona powodowa nie udokumentowała w żaden sposób doręczenia jej przez stronę pozwaną wzorca umowy.

Odnosząc się do zarzutów co do zakwestionowanych postanowień pozwany stwierdził, iż nie pobiera z tytułu powstania zadłużenia na rachunku posiadacza karty kredytowej odsetek ustawowych w rozumieniu art. 481 § 1 kc. Zaznaczył, że opłaty, które kwestionuje powód są zatem jedynymi jakie pobiera w sytuacji gdy dojdzie do powstania zadłużenia przeterminowanego na rachunku klienta, ponieważ jak podał, jest to związane ze szczegółowo opisanymi działaniami windykacyjnymi wymienionymi w umowie oraz regulaminach stanowiących wzorzec umowy oraz w wewnętrznej Instrukcji Służbowej regulującej w Banku kwestię obsługi monitorowania i windykacji zadłużenia powstałego po stronie posiadacza karty.

Jako dowód wskazał wzór umowy wraz z regulaminem obowiązujący w (...) S.A. regulujący karty kredytowe.

Pozwany powołał się na art. 110 Prawa bankowego, art. 4 ust. 2 pkt 13 ustawy o kredycie konsumenckim i art. 14 ust. 1 ustawy o elektronicznych instrumentach płatniczych, podnosząc, iż czynności podejmowane przez pozwanego zgodnie z tymi przepisami prawa nawet w stosunkach z konsumentami dają uprawnienie do pobierania opłat z tytułu czynności realizowanych przez Bank stanowiących realizację umowy zawieranej z konsumentem.

Dodatkowo stwierdził, iż Bank realizuje uprawnienia związane z pobieraniem kwestionowanych opłat w sposób uczciwy zgodny z art. 7a ustawy o kredycie konsumenckim.

Pozwany wskazał, iż zgodnie z umową regulującą prawa i obowiązki stron w zakresie kart kredytowych Bank podejmuje szereg działań związanych z monitoringiem i windykacją należności Banku w tym w szczególności w przypadku wystąpienia zadłużenia opóźnionego Bank może:

a) podjąć czynności monitorowania zadłużenia opóźnionego, a w szczególności dokonania analizy i/lub zbadania zdolności kredytowej Posiadacza rachunku oraz przygotowania monitu dotyczącego powstania zadłużenia i naliczyć odpowiednią opłatę określoną w Komunikacie,

b) potrącić kwotę zadłużenia opóźnionego wraz z wymagalnymi opłatami i prowizjami z innej swojej wierzytelności wobec Posiadacza, zgodnie z art. 498-505 Kodeksu Cywilnego,

c) zablokować kartę główną i kartę dodatkową (jeżeli została wydana) oraz naliczyć opłatę za zablokowanie karty określoną w Komunikacie (karta zostanie odblokowana po dokonaniu spłaty kwoty wymaganej w takim wypadku przez Bank),

d) zastrzec kartę główną i kartę dodatkową (jeżeli została wydana) i wypowiedzieć Umowę w całości lub w części dotyczącej karty oraz naliczyć odpowiednią opłatę określoną w Komunikacie,

e) przekazać zadłużenie do windykacji przez podmiot zewnętrzny.

Pozwany stwierdził, że w celu realizacji m.in. powyższych postanowień zostały wprowadzone przez pozwanego w formie Instrukcji wewnętrznej - regulacje wewnętrzne mające na celu usankcjonowanie działań windykacyjnych podejmowanych w Banku obszarze m.in. (...).

W ocenie strony pozwanej nie można zgodzić się z twierdzeniami powoda jakoby działania Banku związane z obsługą zadłużenia opóźnionego miały dotyczyć wychwycenia jedynie opóźnienia w systemie. Pozwany wskazał, iż zgodnie z regulacjami wewnętrznymi pracownicy wyspecjalizowanych jednostek dedykowanych do obsługi zadłużenia przeterminowanego ramach obszaru (...) wykonują w ramach jednorazowej opłaty - 40 PLN szereg działań, których opis i częstotliwość zostały opisane szczegółowo w Instrukcji Służbowej stanowiącej Zarządzenie Prezesa Banku.

Jako dowód pozwany wskazał kopię zarządzenia wewnętrznego- Obciążanie kosztami windykacyjnymi klientów Biura Operacji i Windykacji (...).

Pozwany zaznaczył, iż w pkt.1.4 ww. Instrukcji Bank wprowadził miesięczne limity obciążeń kosztami windykacyjnymi i wskazał maksymalne obciążenie miesięczne, z którego wynika, iż w ramach procedur windykacyjnych pracownicy podejmują następujące działania zmierzające do odzyskania kwot zadłużenia, realizując uprawnienia w ramach opłaty za obsługę zadłużenia opóźnionego:

1. Wysłanie SMS - częstotliwość miesięczna - 2 razy
2. Wykonanie telefonu - częstotliwość miesięczna - 2 razy
3. Windykacja bezpośrednia - częstotliwość miesięczna - 2 razy
4. Czynności Zewnętrznej Firmy Windykacyjnej - 1 raz
5. Wysłanie Listu - częstotliwość miesięczna - 2 razy

Ponadto w przypadku nieskuteczności działań opisanych powyżej, Bank podejmuje działania w ramach windykacji sądowej, a także tworzy rezerwy na kwoty powstałego zadłużenia.

Jako dowód pozwany wskazał kopię Zarządzenia wewnętrznego Prezesa Banku-Windykacja procesowa w Biurze Operacji i Windykacji (...).

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwany – (...)S.A. z siedzibą w W. wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem (...) prowadzi działalność gospodarczą polegającą na świadczeniu usług bankowych.

Pozwany posługiwał się w obrocie z konsumentami umową ramową sprzedaży produktów i usług bankowych (k. 34-36), która w § 1 ust. 2, 3 i 5 stanowiła, iż sprzedaż udostępnianie i obsługa produktów i usług bankowych odbywa się zgodnie z umową, odpowiednimi Regulaminami oraz Taryfą Prowizji i opłat (...) S.A., które to dokumenty klient zgodnie z oświadczeniem otrzymał, zapoznał się z ich treścią i je akceptuje. Sąd przyjął, iż pozwany zawierając umowy z

konsumentami przedstawiał im do zapoznania się i zaakceptowania dokument o nazwie „(...)S.A. dla Indywidualnych Klientów Detalicznych”, który w części odnoszącej się do zasad pobierania prowizji i opłat dotyczących kart kredytowych zawiera zakwestionowane przez powoda postanowienia o następującej treści:

1. „Opłata manipulacyjna za obsługę zadłużenia opóźnionego – 40 PLN.”

2. „Wysyłka monitu do posiadacza karty – od każdego monitu – 15 PLN.” (k. 7-15 akt). Sąd uznał dokument o nazwie „(...)S.A. dla Indywidualnych Klientów Detalicznych” za wzorzec umowy stosowany przez pozwany bank.

W odpowiedzi na pozew pozwany nie zaprzeczył wskazanemu przez powoda faktowi stosowania „(...)S.A. dla Indywidualnych Klientów Detalicznych”, jak również, iż w stosowanym przez niego wzorcu zawarte jest powołane w pozwie postanowienie, w związku z czym fakty te należało uznać za przyznane w oparciu o przepis art. 230 k.p.c.

Wobec nie zakwestionowania wiarygodności wzorca umownego, ani niezgodności kwestionowanego postanowienia z treścią postanowienia zawartego w Taryfie należało uznać za udowodnione, iż jest on stosowany przez pozwanego.

W tym stanie faktycznym Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje:

Powództwo jest uzasadnione.

W pierwszej kolejności należy w ocenie Sądu stwierdzić, iż nie ma znaczenia okoliczność nie doręczenia powodowi wzorca umowy przez pozwanego. Zgodnie bowiem z art. 479³⁸ § 1 zd. 1 kpc powództwo w sprawach rozpoznawanych według przepisów rozdziału - postępowanie w sprawach o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone - może wytoczyć każdy, kto według oferty pozwanego mógłby zawrzeć z nim umowę zawierającą postanowienie, którego uznania za niedozwolone żąda się pozwem. Tym samym legitymację procesową posiada w takiej sprawie konsument, który potencjalnie może zawrzeć z pozwanym umowę, a nie tylko podmiot, który taką umowę zawarł.

Sąd przyjął też, iż „(...)S.A. dla Indywidualnych Klientów Detalicznych” stanowi wzorzec umowy podlegający kontroli w świetle art. 385⁽¹⁾kc. Przede wszystkim należy zaznaczyć, iż w doktrynie jednolicie przyjmuje się, iż taryfy stanowią wzorce umowy, o których mowa w art. 384 kc. Pod pojęciem wzorca umownego rozumie się bowiem przygotowane z góry przez proponenta, przed zawarciem umowy, postanowienia kształtujące treść stosunku prawnego wiążącego strony, przeznaczone do masowego zastosowania. Wskazane kryteria spełnia przedmiotowa Taryfa.

Istotnym jest, iż Taryfa w części pierwszej określa ogólne zasady pobierania prowizji i opłat, a jak stanowi § 1 pkt 1 przedmiotowej Taryfy bank pobiera prowizje i opłaty za czynności i usługi określone w części pierwszej niniejszej taryfy od indywidualnych klientów detalicznych, tj. osób fizycznych, które zawarły z bankiem stosowne umowy. Jednakże w ocenie Sądu kwestia nie załączenia przez powoda takiej umowy, wbrew twierdzeniom pozwanego, nie przemawia za oddaleniem powództwa. Należy bowiem zauważyć, iż zawarte w Taryfie klauzule nie muszą być interpretowane przy użyciu umów, które mogą być różnorodnej treści. Zaskarżone klauzule stanowią więc postanowienia samodzielnie wyodrębnionego wzorca umownego oferowanego przez pozwanego konsumentom, którzy są zainteresowani zawarciem z bankiem umowy o świadczenie usług bankowych lub udostępnienie określonych w treści umowy produktów. Takim wzorcem, obok Taryfy prowizji i opłat (...) S.A. jest także odpowiedni Regulamin.

Wobec tego Sąd poddał treść przedmiotowych postanowień wzorca umowy ocenie prawnej w kontekście czy mają one charakter niedozwolonych postanowień umownych w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c.

Przede wszystkim należy podkreślić, że w postępowaniu o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone Sąd dokonuje abstrakcyjnej oceny wzorca celem ustalenia, czy zawarte w nim klauzule mają charakter niedozwolonych postanowień umownych w rozumieniu art. 385¹ k.c. Niedozwolone postanowienia umowne określają przepisy art.

385¹ – 385³ k.c., mające na celu ochronę konsumenta przed niekorzystnymi postanowieniami umowy łączącej go z profesjonalistą.

W myśl art. 385¹ § 1 k.c., za niedozwolone postanowienia umowne uznaje się postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nie uzgodnione indywidualnie, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy. Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny.

Z przytoczonego sformułowania wynika zatem, że możliwość uznania danego postanowienia umownego za niedozwolone i wyeliminowanie go z praktyki stosowania zależna jest od spełnienia następujących przesłanek:

- 1) postanowienie nie zostało uzgodnione indywidualnie, a więc nie podlegało negocjacom;
- 2) ukształtowane w ten sposób prawa i obowiązki konsumenta pozostają w sprzeczności z dobrymi obyczajami;
- 3) ukształtowane we wskazany sposób prawa i obowiązki rażąco naruszają interesy konsumenta;
- 4) postanowienie umowy nie dotyczy sformułowanych w sposób jednoznaczny głównych świadczeń stron, w tym ceny lub wynagrodzenia.

Powyższe przesłanki muszą zostać spełnione łącznie, natomiast brak jednej z nich skutkuje tym, że Sąd nie dokonuje oceny danego postanowienia pod kątem abuzywności.

Analizując zakwestionowane przez powoda postanowienie w oparciu o w/w kryteria, nie budzi wątpliwości Sądu, że konsumenci nie mieli wpływu na jego treść, a zatem należało uznać, że nie było ono z nimi uzgadniane indywidualnie.

Przedmiotowe postanowienie nie dotyczy także, zdaniem Sądu, głównych świadczeń stron umowy. Należy zauważyć, iż w niniejszej sprawie zastosowanie ma art. 14 ustawy o elektronicznych instrumentach płatniczych, który definiuje świadczenia główne umowy o kartę płatniczą wskazując, iż przez umowę o kartę płatniczą wydawca karty płatniczej zobowiązuje się wobec posiadacza karty płatniczej do rozliczania operacji dokonanych przy użyciu karty płatniczej, a posiadacz zobowiązuje się do zapłaty kwot operacji wraz z należnymi wydawcy kwotami opłat i prowizji lub do spłaty swoich zobowiązań na rachunek wskazany przez wydawcę. Przy czym w ocenie Sądu opłaty zawarte w zakwestionowanych postanowieniach nie są tymi, o których mowa w wyżej wymienionym przepisie, albowiem te stanowią w rzeczywistości wynagrodzenie związane z korzystaniem z karty płatniczej.

Do rozstrzygnięcia pozostała zatem jedynie kwestia, czy zakwestionowane przez powoda postanowienia kształtują prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy.

Należy wskazać, że „dobre obyczaje” to reguły postępowania niesprzeczne z etyką, moralnością i aprobowanymi społecznie obyczajami. Za sprzeczne z dobrymi obyczajami można uznać także działania zmierzające do niedoinformowania, dezorientacji, wywołania błędnego przekonania konsumenta, wykorzystania jego niewiedzy lub naiwności, a więc działania potocznie określane jako nieuczciwe, nierzetelne, odbiegające od przyjętych standardów postępowania. Pojęcie „interesów konsumenta” należy rozumieć szeroko, nie tylko jako interes ekonomiczny, mogą tu wejść w grę także inne aspekty: zdrowia konsumenta (i jego bliskich), jego czasu zbędnie traconego, dezorganizacji toku życia, przykrości, zawodu itp. Naruszenie interesów konsumenta wynikające z niedozwolonego postanowienia musi być rażące, a więc szczególnie doniosłe. Pojęcie „dobrych obyczajów” (w szczególności w stosunkach umownych między profesjonalistą a konsumentem) zdefiniowała judykatura - w wyroku SN z 13 lipca 2005 r., I CK 832/04, (opublik. Biul. SN 2006, nr 2, s. 86) wskazano, iż za „sprzeczne z dobrymi obyczajami” należy uznać wprowadzenie klauzul godzących w równowagę kontraktową, zaś „rażące naruszenie interesów konsumenta” polega na nieusprawiedliwionej dysproporcji praw i obowiązków na niekorzyść konsumenta w określonym stosunku umownym.

Mając powyższe na względzie Sąd uznał, że kwestionowane przez powoda klauzule o treści „**Oplata manipulacyjna za obsługę zadłużenia opóźnionego – 40 PLN.**” oraz „**Wysyłka monitu do posiadacza karty – od każdego monitu – 15 PLN.**” stanowią niedozwolone postanowienia umowne w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c.

W ocenie Sądu, objęte sporem klauzule rażąco naruszają interes ekonomiczny konsumenta, który może na ich podstawie zostać obciążony opłatami nie mającymi odzwierciedlenia w świadczeniu wzajemnym – w niniejszym wypadku w wydatkach towarzyszących czynności, za które jest pobierana opłata. Zapisy te nie gwarantują zatem, iż ustalone przez bank opłaty rzeczywiście odpowiadają kosztom poniesionym przez bank. Jest to tym bardziej istotne, iż powyższe opłaty są narzucane przez bank, mimo, iż nie stanowią świadczenia głównego w rozumieniu art. 14 ust. 1 ustawy o elektronicznych instrumentach płatniczych, a więc nie stanowią opłaty za realizację świadczenia, w związku z którego potrzebą konsument zdecydował się na zawarcie umowy. Odnośnie ewentualnych czynności podejmowanych przez bank w ramach obsługi zadłużenia opóźnionego i wysyłki monitów, w tym miejscu należy również zwrócić uwagę, iż wewnętrzne zarządzenia regulujące kwestie obsługi i monitorowania zadłużenia u pozwanego stanowią dokument wewnętrzny, nie mający wpływu na treść praw i obowiązków stron umowy.

Sąd stwierdził także, iż pozwany nie udowodnił, iż w przypadku powstania zadłużenia na rachunku posiadacza karty kredytowej nie pobiera odsetek ustawowych, które należą mu się stosownie do treści art. 481 § 1 kc. Natomiast w sytuacji braku postanowienia wyłączającego zastosowanie odsetek ustawowych bank może zażądać zarówno kwestionowanych opłat, jak i przysługujących mu odsetek, co rażąco narusza interes konsumenta.

Nadto analizując wygórowaną opłatę za wysyłkę monitu do konsumenta należy mieć na uwadze, iż zgodnie z § 5 ust. 1 pkt 1 ogólnych zasad pobierania prowizji i opłat określonych w Taryfie części 1 – niezależnie od prowizji i opłat bankowych określonych w niniejszej Taryfie, bank pobiera również zryczałtowane opłaty stanowiące pokrycie ponoszonych przez bank kosztów pocztowych i telekomunikacyjnych zgodnie z taryfą prowizji i opłat pocztowo – telekomunikacyjnych (...) S.A. W ocenie Sądu powyższe świadczy, iż wobec masowego charakteru wzorca jego dalsze funkcjonowanie w obrocie może prowadzić do nieuzasadnionego wzbogacenia pozwanego kosztem konsumentów. Dochodzi zatem jednocześnie do ukształtowania obowiązków konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi i wykorzystania jego słabej pozycji w stosunku umownym.

Z tych względów Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał, że zakwestionowane postanowienie wzorca umownego stosowanego przez pozwanego w obrocie z konsumentami stanowi niedozwolone postanowienie umowne w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c. i zakazał jego stosowania na podstawie art. 479⁴² k.p.c.

O wysokości wpisu od pozwu i obciążeniu nim pozwanego na rzecz Skarbu Państwa orzeczono na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 6 w zw. z art. 113 ust. 1 oraz art. 96 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2010r. Nr 90, poz. 594 ze zm.) i art. 98 § 1 kpc.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono stosowanie do wyniku sporu na podstawie art. 98 i 99 k.p.c.

Publikację prawomocnego wyroku na koszt pozwanego zarządzono na podstawie art. 479⁴⁴ k.p.c.

SSO Maria Witkowska